

JAPANSK LÆRK (*Larix kaempferi*)

FRØPLANTAGE FP285, 'Tisvilde'

STED: Tisvilde Hegn, afd. 153 og 155, Tisvilde Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klon-frøplantage, 2,1 ha

ANLAGT: 1960

EJER: Statsskovenes Planteavlstation og Tisvilde Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Frøplantageafkommet forventes at være velegnet til produktion af lærketømmer af høj kvalitet (god stammeform). Den primære anvendelse vil dog være som forkultur, ammetræer og evt. indplantning i løvtræ. Frøet kan anvendes overalt i Danmark. Materialet vil kunne selvfor ynges.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingen af afkommets egenskaber er dels baseret på det forventede resultat af selektionen af klonerne i frøplantagen og dels på afprøvningen af de enkelte kloner i frøplantagen.

Stammerethed: Træerne i frøplantagen er bl.a. udvalgt for stammeform. Afkommet fra frøplantagen forventes derfor at have *en god stammeform*, som er bedre end moderbevoksningernes.

Vækst: Frøplantageafkommet forventes at være *mid-del til lidt over middel* m.h.t. vækst.

Foryngelse: Hvis en frøplantage indeholder et begrænset antal kloner (dvs. genetisk snævert) er der risiko for, at der ved selvfor yngelser i materialet kan opstå indavl. Med de i alt 14 kloner vurderes det, at den genetiske bredde i afkommet er stor nok til fremtidige selvfor yngelser i materialet.

FRØFORSYNING:

Frøplantagen er i begyndende frøproduktion, og den vil være i stand til at dække en væsentlig del af efterspørgslen efter japansk lærk. Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, tlf.: 49 19 02 14.

Klonerne i frøplantagen har fra starten stået på stor afstand, og de har derfor udviklet meget kraftige grene. Den store afstand mellem træerne betyder imidlertid, at blomstringen og dermed frøsætningen bliver god.

Plustræerne blev valgt på fire skovdistrikter (●).
Frøplantagen er anlagt i Tisvilde Hegn (■).

Plustræerne blev valgt på fire skovdistrikter (●).
Frøplantagen er anlagt i Tisvilde Hegn (■).

FRØKILDEN:

Udgangsmaterialet: Plustræerne er valgt i gode danske bevoksninger (se oversigten i boxen).

Plustræudvalget: Træerne blev valgt med en udvalgsstyrke på ca. 2 træer pr. ha. Det svarer til, at de **14 plustræer blev valgt blandt 16-1800 træer**. Ved udvalget blev der lagt vægt på **sundhed, stammerethed, vækst og grentype**.

Frøplantagen: Frøplantagen var oprindeligt anlagt som en hybridfrøplantage med en europæisk mor-klon og de 14 japanske kloner som bestøver-kloner. Den europæiske mor-klon mistredes imidlertid på lokaliteten, og det blev besluttet at fjerne europæer-klonen og dermed »konvertere« frøplantagen til en ren japansk lærkefrøplantage.

Afprøvning af klonerne: De 14 kloner er afprøvet i Arboretets forsøgsserie nr. 97. Afkommene blev scoret for stammeform. Keiding sammenstillede resultaterne i 1977. 11 af klonerne var middel eller over middel i forhold til den samlede serie. 3 lå under middel.

Genetisk tynding: Normalt ville man borthugge de 3 dårligste kloner i frøplantagen. Det vil dog ikke ske i FP285-frøplantagen, idet Planteavlstationen ønsker at holde et klontal på 14 for at sikre afkommets genetiske bredde, og dermed mulighederne for fremtidige selvforyngelser.

Der er begyndende spredt koglesætning i 2000.

FLERE OPLYSNINGER:

Se J. Bo Larsen, DST (1997) eller kontakt Arboretet eller Statsskovenes Planteavlstation.